

sztőség:
Kaposvárott, fő-ut 35 sz. a.
Ide küldendő a lap szellemi részét illető minden közlemény, kézirat, ismertetésre szánt könyv.

Kiadó hivatal:
Leiteles H. könyvnyomdája
Kaposvárott.
Ide czimzendő az előfizetési pénz, hirdetési és nyilvántartási általában a lap anyagi részét illető minden közlemény.

NÉPJOG.

Előfizetési díj:
Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek:
helyben a kiadóhivatalban,
továbbá Budapestben Hasenstein és Vogler, Goldberger A. V., Láng és társa, Bécsben Hasenstein és Vogler, Oppelk Alajos, Mosse Rudolf, Daube G. L. és társa s Rotter és társa iródáiban.

Megjelenik minden pénteken.

TÁVIRAT.

Budapest, nov. 30. (A „Népjog“ távirata.) A képviselőház ma tartott ülésében Szalay Imre mentelmi jogát 16 szótöbbséggel felfüggesztette.

Hentaller.

Adjuk alantabb szószerint a mentelmi bizottság jelentését, a melylyel a felfüggesztést a képviselőháznak ajánlotta a Kozma kir. főügyész ur vádlevelét, melyre a zaklatást alapítva, megnyerhetőnek hiszi simplex együgyűségű sajtópörét.

A többi majd jövőre.

Nézzünk szembe a helyzettel.

(II.) Az ember társas lény. Ezen természetéből folyik családi, községi, megyei és állami viszonya.

Mult cikkünkben a megyei állapotokról szólni ígérkeztünk. Lássuk tehát a megyét is családi, községi, és állami szempontból. Így lesz annak belviszonyairól helyes ítéletünk.

A családiság különben is fontos szerepet játszik a vármegyében. Nemesak azért, hogy fejei előtt a hivatali képesség megállapításánál első tekintet arra esik, vajjon az illető családbelie? hanem főleg azért, mivel a mint egy nemesi család sarja vagyona elpazarolta, eo ipso vármegyei hivatalra képesítést nyert.

A közelmúltban ez oly annyira igaz volt, hogy megyénkben 1865 óta jogvégzett fiatal ember, ha az ugynevezett sacra familiához nem tartozott, — vagy pedig kiválóan jámbor természete által magát türhetővé nem képesítette, a vármegyéni semmiképpem boldogulhatott.

Ma már azonban a sok új törvény a született hivatalnok-burjánokat elnyomni kezdi és a tiszteletbeli aljegyzők serege fogy, az azokhoz fűződött kombinációk immár egészen kimultak.

Mai napság a születési előjogok gyakorlati jelentősége a közigazgatási bizottság bárkájának rejtekében, és részben a főispáni konferenciák politikai rendőrségének titkos szakaszában vonta meg magát, innét ítélendő elevenek és holtak felett.

A nagy közönség előtt a születési előjogok gyakorlati jelentősége pedig ma már csak abból áll, hogy életveszélyes sebességgel behajthat az illető a megyeház kapuja alá, lovait bekötheti a megyeház istállóiba és a „közjónak“ szánt hivatali helyiségeket elfoglalhatja „absteig kvartélynak.“

Ez idő szerint megkevesült a születési kvalifikációval bíró hivatali aspiransok serege. E helyett ma már inkább a jámbor természet kutattatik, vajjon az illető a képviselőválasztások esélyeinél a megyei kormányzat matadorjai fel fog-e tartani s a matadorok jelöltjeire fog-e korteskedni, vagy legalább nem fog-e kényelmetlenné válhatni? És ha erre nézve a hivatalnok-jelölt személye vagy csak sógorsága és komasága némi aggályt kelt, ugy a választási nap előtt a megyei konferenzia főmesterei a kandidátustól ünnepléses fogadalmat, sőt írásbeli reverzálist vesznek. Ha a gyanus ember ezt megadja, akkor a konferenzia főmestereinek véssmentességi bizonyítványa a lapján a megyei hivatalra importképességet nyer.

Exempla sunt odiosa. De köztudomású tényeket bizonyítani nem is szokás.

Ámde ezen körtűnet nem specialiter megyei, hanem a társadalmi erkölcsök országos hanyatlásából szivja kóranyagát. Ennek orvoslása is csak a közszellem javulásából várható.

Különben somogyi állapotaink nem is a legroszabbak; mert odáig még sem jutottunk, mint a baranyaiak, kik a minden-szenthez szóló litániába már azt is belemomatni készülnék, hogy: a „Jeszenszky-ligától“ mentse meg uram minket!“

A családi viszonyok ethikai és oekonomiai szempontjából sokkal fontosabb kérdés mindezeknél, vajjon szaporodunk-e és miként?

E kérdésben részletes adatokkal nem szolgálhatunk. Az alispáni jelentés, eme bürokratiko-táblabírói párhásból eredt intézmény, erről mit sem szól.

De azért a mily igaz, hogy az adók és árverések szaporodnak, oly annyira biztosan tudjuk és erkölestani érdekből el nem hallgathatjuk, hogy a megyei gentry a Balatontól le a Dráváig sokkal inkább szaporodik házasságon kívül, mint ezen belül.

Valamint a ruházat luxusában a szakácsné három lépésnyire követi urnőjét, ugy az urak példája ebben is ragadós. Utaljuk a kétkedőket az anyakönyveket vezető lelkészekhez, a kik hiteles számokkal fognak szolgálhatni. S ha megérjük valaha a Mária-Valéria egylet intézetének megnyitását, szomoruan fogunk meggyőződni, hogy a házasságon kívül született gyermekek befogadására hány ily egyletnek kellene alakulni.

A kik pedig tudják, hogy ily egylet teljes hiányában a börtönök és prostitúciók legnagyobb részt ilyenekből szedik áldozataikat, — e bajt kicsinyelni nem fogják.

A ki teheti, annak házasodni kell, hogy életével rosz példát ne adjon.

Tehát ugy szaporodunk, a hogyan szaporodnunk nem kellene.

Ámde a családi élet utján, az emberi jellem-fejlődés eme legbiztosabb melegágyában szaporodunk-e? Erre alispáni jelentés hiányában is bátran nemmel felelhetünk.

És különösen a magyar földmives nép nem szaporodik.

Ennek oka nagyrészen kétségtelenül örökösödési jogunknak a földmives osztály léteérével ellentétes institúciója. A fertály-telkes polgár fél a gyermektől, annak keserves tudatában, hogy az örökösödési osztály gyermekeit az atyai házhelyből fogja kiüzni. Elég magyar község van, hol az anya már a második szülött miatt guynak van kitéve. Így aztán nem lehet csodálkozni azon, hogy megyénk némely vidékein a polgárház ablakában elhajtásra alkalmas növénymagvak nőnek. A körorvos uraknak kisebb gondjuk is nagyobb annál, hogy ilyesmivel törődneek. Pedig nemes hivatusukhoz tartoznék ellenőrizni és meggátolni azt, hogy a falusi szülőasszonyokat műfogásaikkal végig kinzó falusi babák, titkosan betelepült cigányasszonyok s egyéb kuruzslók ne akadályozzák a tulajdonképeni magyar faj szaporodását.

De hát miért is szaporodjék a magyar faj, hisz a mennyien vagyunk is alig tu-

dunk megélni. — mondják erre sokan. És azon sokaknak sok igazuk is lehet.

A falusi új magyar korcsmáros fiát siet megtanítani jól olvasni, írni és számolni, és alig, hogy felcseperedett a gyermek, felküldi Bécsbe, hol előbb néhány száz, ezután néhány ezer forintig hitelt nyer. Átesik egy vagy több bukáson és lesz belőle ur, haszonbérló; sőt egyik vagy másik főispán segítségével nemes is.

Ellenben a tulajdonképeni magyar faj gyermeke mi legyen? ügyvéd!? Ha jól iparkodott, eddig lehetett. De mióta az ügyvédség az államnak bélyeg és illeték-előlegezési üzlete, a főkével nem bíró e pályán ma már csak ritka szerencsével boldogulhat. — Katonatiszt!? hogy ugy járjon mint Götzel!!

Kereskedő? Jó lenne, ha otthon ehez alkalmas házi nevelést nyerhetne, ha iskoláinkban jobban megtanulná a számvetést, ha legalább Kaposvárott jó kereskedelmi iskolához juthatna és főképen, ha lenne hozzá magyar Todesco és Bettelheimja és ha végre a törvény szigorú alkalmazása a bukásokból gazdagodó kereskedőkkel szemben alkalmat adna neki, hogy azokkal konkurrálhasson. Mi legyen hát? gazda! hogy egy szép reggelre földönfutóvá, vagy a földfosztogató bérlőnek páriájává tegye földesura. Iparos, hogy gyöngye tanonc korában gazdája általa szolgálja le a megyei és városi közmunkát és a füredi ut töltésében szakítsa meg magát.

Pusztul a magyar faj a földmives nép között; de pusztul a középosztályban is.

Magyénk vezérei! gondolkodjatok e théma felett addig is, míg ujjal szolgálhatunk.

Semper idem.

Jelentése

a képviselőház mentelmi bizottságának, Szalay Imre képviselő mentelmi ügyében.

Kozma Sándor kir. főügyész, mint sajtóügyi közbíró a budapesti sajtóügyi vizsgáló bírósághoz benyújtott panasz feljelentésében „Szózat a somogy megyei választókhoz“ czimű és „Szalay Imre, a lengyeleltői választókerület országgyűlési képviselője“ aláírással megjelent felhívásban a b. t. k. 172. §-ban meghatározott büncselekmény jelenségeit látván, felkéri a nevezett sajtóügyi vizsgálóbíró, hogy ezen ügyben, melyben egyttal az 1848. XVIII. t. cz. 41. §. esete is fentorog, — a vizsgálatot ejtse meg.

A kir. főügyész, mint közbíró, panaszlevelében különösen a következők incrimináltak: „Az egész megyében megindult a harc.“ „Azonban — ugymond — nem az elvek szent harcza az, nem a nép javára, nem a nép boldogítására, nem családjaitok és gyermekeitek jövőjének biztosítására, nem terhek könnyítésére, nem a 48-iki szabadság visszaállítására szóló harc ez, hanem a hatalmasok (az oligarchia) harcza a népuralom elveinek megsemmisítésére, az önző családi érdekek istápolására. És annál veszélyesebb e harc, mert eszköze a szolgabírói fenyegetés, a főispáni önkény, dohos pinczéiknek lélekvesztő tartalma s drágán megvett szavazatok.“

„E harc ellenében, mondatik tovább, a szegénység nemes büszkesége s alig néhány olyanok állanak, a kik félretéve minden önző érdeket, a nép javáért küzdenek.“

Amiből aztán azon következtetés vonatik, hogy: „A ki — ugymond — azt akarja, hogy nem a nép akarata, hanem a somogy megyei hatalmasok döllye határozzon, a kiknek vaskezzeit, a harc ados széna és feles kukoricaföldek és fa nemadással való fenyegetésben eléggé érezték eddig is, s a kiknek teremtményei, a szolgabírótól kezdve az alis-

pánig, mind velök tartanak, ha az elcsapatást kikerülni akarják; ha azt akarjátok, szavazatok a hatalmasok pártjára."

"Ha ellenben azok malmára nem akarjátok a vizet hajtani, a kikkel a nép már egyszer 69-ben büneik büntetéséül megtanította érezni igazságos sujtó karját, de a kik nem feledek el semmit, és nem tanultak semmit, akkor meg kell velök éreztetni újra e kart."

Végintésül pedig a többek közt az mondatik, hogy: "ne hallgassatok csak a választás idejében felhangzó mézes beszédjeire... vessétek meg fenyegetéseiket, ámitásaikat és Istenben vetett hitét, a ki nem hagyja el a szenvedőket és elnyomottakat, zárjátok ki szíveitől a képmutatásokat; kergessétek el a töleket a lélekfűrókat úgy, mint Krisztus a farizeusokat a templomból kikergette" stb.

A közzévalónak ezen panasza folytán a vizsgálat elrendeltetett, mely vizsgálat során konstatáltatott, hogy az incriminált kiáltvány szerzője Szalay Imre. Minthogy azonban Szalay Imre időközben országgyűlési képviselő lett, a budapesti kir. sajtóügyi bíróság a czéltől, hogy Szalay Imre ellen az eljárást eszközölhesse, mentelmi jogának felfüggesztését kérelmezi.

A mentelmi bizottság az ügyet vizsgálat alá vevén, miután meggyőződött arról, hogy a képviselő mentelmi jogának felfüggesztése illetékes hatóság részéről kérelmeztek, s hogy az incriminált kiáltvány szerzője Szalay Imre képviselő, s miután a megkezdésben zaklatást nem lát, Szalay Imre képviselő mentelmi jogának felfüggesztését hozza javaslatba.

Kelt a mentelmi bizottságnak 1881. évi október 13-án tartott üléséből.

Sziávy Olivér s. k. **Gromon Dezső** s. k.
bizottsági előadó. bizottsági elnök.

Egyet-más.

A kaposvári ebek instanciája tekintetes és nemzetes Leposits Ignác urhoz, Kaposvár rendezett tanácsú város hüven tisztelt rendőrkapitányához, és főpeczéréhez, megillető teljes szorítással, mint mindig. Loco.

Tekintetes rendőrkapitány ur!

Nagy riadalom volt a mult kedden a hetivásárkor a templomtéren levő hetipiaczon. Tetszett látni? Ha nem, igazán kár. Egy rozzant eszé a három peczér-legény szemgyönyörködtető komédiájának ingyenlátványosága spektakuluma fölött mulatott a t. cz. publikum. Fájdalom, mi is mulattunk. Az ebeket fogdosták a rendőrkapitány ur rendeletére, mindazokat, kiknek kosár nem volt a szájukon. Smég mondják—ámbar mi nem hiszszük—hogy kapitányságod követte legyen el azt a lapidáris nevezetességet, hogy kidoboltatta volna

e városban, miként ezentul a szájkosár nélkül bárhol található ebek befogatandók.

Ezen ép' oly kegyes mint böles elhatározásának híre folytán mi alulirott kutypáriák a mai napon, a kapitányságod boltja előtti téren, a szabad nap verőfényes sugarai alatt összejövén, különben megillető teljes szorítással mint mindig, a következő kérvényt határoztuk intézni tekintetességhez és annak átadásával én, mint főszorító bizattam meg:

Tekintettel ugyanis arra, hogy Kaposvár város helyi szignaturáját illetve — mint méltóztatik tudni — még akkor is csak falu, de nem város, ha tekintetesség állásának hizelegne, hogy valódi város rendkapitányának tekintessék;

tekintve, hogy ilyen falu helyen — ezt a rendőrkapitány urat kivéve mindenki tudja, — a kutya sokkal hathatósabb közbiztonsági szerepet visz, mint akármely rendőrkapitány és személyzete;

tekintve, hogy mi már eddigelő is több tolvajt kergettünk el és tartottunk vissza egyes udvaroktól, mint amennyit a különben e helyütt is illető szorítással tisztelt kapitány ur eddig fogott, látott és valaha látni fog;

tekintve, hogy ha mi ily ebrudra kerülnünk, a mire nézve példa nincsen semmiféle civilizált városban, mert ha a tek. rendőrkapitány ur megfordult volna Bécsben vagy Párisban, Londonban vagy Berlinben vagy szóval bárhol a világon Kaposváron és Kaposfüreden kívül, akkor meggyőződhetett volna arról is, hogy ilyen rendelet sehoh a világon nem létezik s még Budapesten se kell szájkosarat tenni az ebekre, mondjuk, tekintve, hogy minket e rendelet föntartása esetére a világ összes kutyái a kapitány ural együtt kinevetnek;

De tekintve azt is, hogy a mindig illető szorítással tisztelt rendőrkapitány urnak ily rendelet kiadásához nincsen joga s az egész heccz csak egy nagyon izetlen kutya patália:

és még tekintve azt is, hogy a mi szájkosár nélkül való járkálásunk az utcázati sztitás szempontjából szerfölött szükséges, mert a hulladék eltakarítását a tek. rendőrkapitány ur helyet is mi eszközöljük;

s tekintve legvégre — minden más indokot mellőzvé — hogy annyi szájkosarat,

amennyi az itt létező 633 kutya szájára most egyszerre szükséges volna, még az esetre se lehetne kiteremteni, ha a tettes kapitány ur mellőzve hivatalát személyesen is az összes lábbeli készítőikkel együtt éjjelnappal mást se tenne, mint kutya-kosarat készítené; tehát

tekintve véve mindezeket, kérve kérjük: méltóztatnék különben ép olyan humanus mint böles rendeletét megmástitni, minket jogainkba visszahelyezni, magát nevetességé nem tenni, a művelt izlésű közönséget a keddihez hasonló kutya-hecczek esiszolatlan látványától megkímélni és egyáltalán okosabb dolgokkal foglalkozni, annál inkább, mert ha minket mindnyájunkat elfogdostat is Uraságod, akkor is csak kutyák maradunk, de a tettes rendőrkapitány ur hasonló furesaságok mellett, tartunk tőle, az lesz a t. közönség szemében, a mire a példa-beszéd azt mondja, hogy „bleib bei“ stb.

A kihez egyébiránt vagyunk megillető változatlan szorítás tiszteletével mint közönségesen.

A tettes kapitány ur boltja előtt való téren isten napjának őszi szabad fény sugarai alatt tartott gyűlésünkben,

Kaposvárott, a többiek nevében is

A „Kokó“

mint a fenti kutyakongresszusnak egyhangú közbizalommal kivonított elnöke

HIREK.

— Az első magyar általános dunántúli tisztviselő-egylet megalakítása érdekében Győrött gróf Laszberg Rezső alispán elnöke alatt népes értekezlet tartatott. Az értekezlet által fölvetett jegyzőkönyv illetékes uton az összes érdeklőt tisztviselői testületekhez szétküldetvén, mi e helyütt csupán föl-hívjuk e mozgalomra a figyelmet s hozzá tesszük, hogy az egyletnek mindenki lehet tagja, ki szellemi munkával foglalkozik. Cél: a tisztviselői kar anyagi jólétének emelése a kölcsönösség elve alapján.

— A kaposvári gymnasium 8 osztálya érdekében indulóban levő deputáció meg van akadva. Régi szokás szerint keresi vezetőjét, a kaposvári képviselőt, a ki bemutatná a minisztereknek. A képviselő urnak azonban nyomát teljesen elvesztettük, mióta az országgyűlésen megbízó levelét bemutatta, azóta — pedig nagy szüksége volna rá — még Roboz Pista sem ér nyomába.

— A kaposvári reform. imaház belső felszerelési költségeire szépen gyűlnek

s zükséglethez képest, le vagy le nem vett kalappal; — itt van ő, ő, kiről a nép rege mondja:

Ha vetése nem is zöld,
Mégis neki terem a föld.

Az intézetek nyilván és nyiltantartása még nem árul el mindent, de itt van a kereszmáros, itt a falusi boltos, két típusa a földmivelő legveszélyesebb elleneinek. A megvesztegetett eseléség utján ők tudják az urali lakás titkait; a bor által megoldott nyelvek közlékenyek. Elmondja a földmives, hogy van eladó lóva? a kereszmáros lókereskedő. Vá g ó m a r h á j a ? a kereszmáros mészáros. Összevesz egy osztályos rokonával? a kereszmáros jogász, tanácsos, maga viszi ügyvédhez, bíróhoz; résztvevő barát. Végre a fertály az övé. Ekkor aztán szántat borért, annak kamatjában arattat, a perköltségért behordat, a bor ára azért mindig fenmarad. — De a bor lassan hat, azért az élelmes kereszmáros meghonosította népünk közt a pálinkát, e mérget, mely népünket butává teszi. Tudunk mezővárost, melyben nagy emeletes vendégfogadó borméresi joggal 2500 forintot fizet, de a pálinkás lebu hajómezeret. — Igaz, hogy e helyen is a régi uri kastély üresen áll és a bérlo nem ér reá azzal törődni, mi hatása van a pálinkaivánságra népre.

Kereszmáros, boltos előtt vannak elzárt rejtélyek, azért a falusi polgárházhoz belátogat a sipoló pántlikás, rendesen mikor a házigazda mezőn van, (az asszony, a gyerek hamarabb elárul egyet is, mást is); a ki csak egyszer is hallotta a nyulbőrért alkudozót beszélgetni a szakácsnéval, csak egyszer is látta, mint jártatja szemeit mindenem keresz-tül, a mi másé, az meg lesz győződve, hogy a magyar gazdát egy kém szisztéma veszi körül, mely a maga nemében bámulatos és annál veszélyesebb, mert működése a milliómos gyapjukereskedőtől, az Eszterházy-pereken keresztül le a sipolóig egy és egységes.

Három tényezőt vélünk tudni, mely ké

TÁRCZA.

Egy ismeretlen lánykához, ki hajfűrtöt kért tőlem.

— Lamartine. —

Pár fűrtöt? De hiszen azok hófehérek S elhullanak már az évek súlya alatt; Szép kis gyöngéd kezéd mit csinálna velök? Koszorukat kötni: keress ifju galyat.

Azt hiszed tán, lányka, bájos ismeretlen, Hogy az aggyastyánok hajlot, fáradt fején Oly aranyos fűrt leng, olyan lány selyemhaj, Milyenre tiédén fényt lehel a remény?

Szegény bohó gyermek: a fecske mit szólna, Ha zugó vihartól leverve, megtépve Valami menhelyén hallgat szárnyaszegetten S édes hangodt öle pár pehelykét kérne? ..

Kérjedd — mondaná az — a sötét felhőktől, Kérjedd szelvéstétől a zugó viharnak, Tollam szerteszórva és fölmelegedni Nem maradt már nekem más menhely: kezéd csak.

És így szól szívem is, és kér: Ne feledd el Az aggot, ki téged áldva és szeretve Rád oly sokszor gondolt s kinek csüggedt lelke Mint a fáradt fecske, vágyik közeledbe!!

SZALAY FRUZINA.

Mit tegyünk?

Megismertettük a nyomort, melyben földmivelő osztályunk sinlődik. A helyzet csak nem kétségbeesztő; de teljesen javíthatatlannak csak akkor fogjuk tartani, ha népünk, mely dolgozni tud, nélkülözni tud, tünni tud, — saját magáról mondana le.

Földmivelő-osztály alatt értjük mi azon különböző rangu, birtoku és miveltésü egész osztályt, mely földmiveléssel mint gazda vagy munkás foglalkozik. Ha igaz, hogy éhen veszne a kaszás, ha senki sem adna neki kaszálást, úgy viszont elveszne az ezer vagy

több holdas ur, ha neki senki sem dolgoznék. Egyiknek jogozime a mindinkább elszárguló pergament, a másik naponta ujtja jogozimét a földhöz verejtéke, munkája által. Létfeltételök a kölcsönös tisztelet. Csak ember, a ki bírja, de ember, a ki munkálja is. Jó és rossz természet, nagy vagy igazságtalanul kivetett adót egyaránt érzik. Verje el a határbeli nagybirtokot a jég, nincs munkája, s ez által nincs jövedelme a népnek. Érze elemi csapás a községet, a határbeli nagy földbirtokos ezer szálon áll, vele érzi, szenved, minden érdekük közös, jó és balszerencsésük és mi fő: közösek ellenségeik.

Azok, kik könyvekből olvassák a falusi élet örömeit, kik azt hiszik, hogy a gazda arat, nyir, a falusi munkás könnyű szerrel megszerzi bérét, s azzal könnyen, melegegetten él, mennyire tévednek! Igen, ha a falusi birtokos és munkás minden ügyeikben csakis egymásra volnának utalva, könnyű volna az élet, mert alapja a munka és becsület. De az elszigeteltséget nem tárik az élet viszonyai. Itt van elsőben a bérlo szomszéd, kinek első teendője a jó eseléseket nagy ígéretekkel elesalni. Persze, hogy az ígéretek nem tartja meg, de megrottotta a eselést, ki új gazdjában nem urát, hanem vállalkozót lát, ki megcsalta őt, kit tehát megcsalni is szabad. Jön a gabna kereskedő, ki idejét nem a gabnapiacokon tölti, hanem arra törekszik, hogy takarékbank-, segélyegylet vagy más pénzintézet t a n á c s á b a bejusson, hol tudomást szerezhessen, mikor és kinek váltói járnak le aratás után? nem csekély befolyással lévén a prolongáció megadása vagy megtagadása: van-e, vagy nincs ép akkor vételkedv a tanácsos gabnakereskedő urak között? .. Ez fejt meg, mily a tempo jelenik meg rendszeren a buza-, göboly-, gyapju vevő. Pár nap mulva pénz kell és ime robot a kocsis és váratlanul, — az általa jól tudott

az adományok. Különös dícséret illeti dr. Szigethy Jánosné és Matolcsy Józsefné urhölgyeket, kik a gyűjtést vezetik.

— **Következő sorokat vetünk:** A folyó hó 26-án N o b l József ur által tartott felolvasás a legsikerültebb ilyen estélyek közé tartozott. Minden tekintetben oly tetszést aratott, hogy az előadást a szünni nem akaró tapsok miatt több ízben félbe kellett szakítani. Genialis dolgozat volt. S a társadalom érdeme képviselve a jelenlevők között. Általában mindenki a legjobb hangulatban távozott. — Annál csodálatosabb, hogy Roboz István ur, lapja legutóbbi számában, daczára annak, miként elég komikus hozzá, hogy társadalmi téren magát zászlótartónak kívánja tekintetni, — az egész estélyről egy szót sem szólt, sőt az erre vonatkozó köszönetnyilvánítást se vette föl. Annival csodásabb ez, mivel a keresztes szerkesztő ur az előadásban végig jelen volt — talán babérait látta kockáztatva? (Nem bíz az. Hanem meg lehetnek önk győződve, hogy a „keresztes szerkesztő” urnak komolyabb gondját képezi az istállójában levő tehene, mint a kaposvári ref. egyház és az egész somogyi társadalom ügye együtt véve. Szerk.)

— **Nagy pör.** Legnagyobb per Somogyban az, melyet gróf Széchenyi Gyula folytat Stein Jakab volt hasznobérlője ellen 280,000 frt kártérítés iránt. A per választott bíróság előtt folyik, melynek elnöke Missits Manó törvényszéki bíró; választott bírák Istvánffy József törvényszéki bíró, ifjabb Csorba Ede és Svarecz Samu ügyvédek, végre Véssey Mihály földbirtokos. A per kimenetele felett a megyei jogász-körökben élénk viták folynak. A közönség közt is nagy az érdeklődés pro et contra.

— **Nem is ujság.** Beborult. —

— **Betörés.** Szerdán reggel virradóra Kaposvárott a főuteza 89. szám alatti házban levő Schwarcz Salamon-féle boltba ismeretlen tettesek betörték s 150 frt értékű holmit elhordottak. A főuteza tudvalevőleg csakugyan főutczája a városnak. Ez annál érdekesebbé teszi a történetet.

— **Két rabló egyszerre agyonlőve.** A Babócsán pár nap előtt történt izgalmas rablógyilkosság lefolyása felől következő tudósítás fekszik előttünk: November 25-én éjjel táján a darányi vasutállomásnál levő izraelita vendéglőnek az utczáról benyíló kettős ajtaját feltörte két betyár. A vendéglőt eleséplétek, feleségére és 14 éves fiára is egyet-egyet ütöttek, 280 frtot bankjegyekben, 3 ezüst tallért s apró pénzt, továbbá két zsebórárt és egy majlandi aranyláncot pedig elraboltak, azután egy kocsira felültek és elillantak. Az esetről reggel pontban 7 órakor a

pes volna földművelő népünket a jelzett sok karu polyp üléseiből kiszabadítani. Első az egész földművelő osztály összetartozandóságának átérzete és ez által visszaállítása a megingott bizalomnak az uri és pör földművelő közt.

Történetek hibák itt is, ott is. Szerintünk a kezdeményezés azon uri osztályt illeti, mely még földjét maga műveli, a magasabb értelmű földműves legyen a gyengébb vezére, tanácsadója, nem az idegen Grün, Blau, Zöld, Kék vagy akár Árpád.

A pálinka ivás ellen küzdjön a lelkes, morvaországi papok mértékletességi egyletek felállításával egész vidékeket mentettek meg, ott hol a bor drága és rossz. Mi kedvező viszonyok vannak nálunk! Csak törödni kell egy keveset a néppel, és fog is törödni vele a jó lelkész, mert népében nemcsak párbért fizetöt, de embert lát; a rossz pedig, ha van, legalább annyiban szeresse népét, mint a gazda birkáit, gondoskodik jólétükről, hogy nyirhassa. A sokféle megkárosítás és megrövidítés ellenében alaktsunk népünk földművelő egyleteket saját körében, összetartozó vidékek szerint, ez egyletek, mint olyanok, vállaljanak aratást, irtást, kaszálást, támogassák egymást, rögtön észre fogják venni, mily erő ad az összetartás. A munkást-nyuzónál nem fognak dolgozni, a bujtogató koresmárost el fogják az egylet tagjai hagyni, a részegest ki fogja kebeléből zárni, minden egyes érezni fogja, hogy nincs elhagyatva és ez által erős lesz. Kik álljanak élére, kik kezdeményezzék az egyleteket? Ez hivatása minden kinek, ki magában érzi, hogy bizonyos körben a falusi népre hatása van, s ki tudja, hogy ma még állithatunk egyleteket azokból, kik bár mi szerényen a magukból akarnak megélni. De ha elkészünk, majd keletkeznek egyletek azokból, kik szinte meg akarnak élni, de nem szerényen, és nem is a magukból.

DIXI.

szigetvári szolgabírói hivatal sürgönyileg értesítették, azonban szolgabíró ur csak esti 6 órakor érkezett meg. Szerencsére a késedelem nem ártott, mert segítségre jött a véletlen; ugyanis a rablás után reggeli 5 órakor beállt 2 betyár a babócsai nagy vendéglőbe és ott feltűnően költekeznek. A vendéglős gyanus embereket ismert fel bennük, s a véletlenül ott levő pandurkáplárnak megsugja; ez kérdőre veszi az illetőket, ebből dulakodás támad, a betyárok futásnak erednek s a pandur az egyiket futtában agyonlővi, mire a másik önmagát lötte meg, de nem halálosan, ekkor a pandurnak fordult s agyonlövés-sel fenyegette, erre a pandur nem vévén tréfára a dolgot: ezt is agyonlőtte; ennek megtörténtével a két agyonlőtt betyár megmotoztatván, mindegyiknél 70 frt bankjegy, ezenkívül három ezüst tallér, két zsebóra és egy majlandi aranyláncot találtak. E közben fél tizenegy órakor Babócsára ért a vonat s az utasok elbeszélék a darányi éjjeli rablást, mire Babócsáról sürgönyileg értesítették a szigetvári szolgabíró a történetéről és konstatálva lett, hogy a Babócsán agyonlőtt két betyár volt a darányi rabló és mint-hogy mindegyiknél 70 frt bankjegy volt vagyis az elrablott összegnek negyed része, tehát az a vélelem, hogy még két bűntársnak kell lennie.

— **A Tevely-féle major** magtárát Füred mellett feltörték s vagy 30 mérő buzát elhordottak. Legalább is két jó kocsit keltet a mütéthez.

— **A becsületkereső** pereknek napjai megszámlálva. A vétségekről szóló új törvény szerint a sértett fél nem kapja meg a bírság egy részét, hanem az egész bírság a kincstáré. A pátrói ember felvilágosítottván erről, megvitte haza a hirt, hogy „Nem érdemes a becsületet most már keresni, az arát elhasználik az urak.”

— **Sárdon** Andrásnapját ülték Somssich Andor házában; vajjon tudnak-e az András napok oly vonzerőt gyakorolni, mint egykor a Lőrincz napok?

— **A csurgói szolga** bíró még maig sem költözött vissza a járás székhelyére: Sőt a képviselőválasztás óta Csurgón meg sem fordult. Hivatalát nem is látta. Kérjük a nemes vármegyét, nézzen ennek a dolognak egy kicsit utána.

— **A „Bárány-szálloda”** bérlője, ki jóminőségű s tiszta italaival eddig is jóhírnevet szerzett magának — ezentul az étellekre is sulyt kíván helyezni, minélfogva a „Bárány” konyha kezelését teljesen átalakíttatja s e hó 10-étől kezdve egyhírneves szakácsné készítése mellett pompás, izletes, magyaros ételleket szolgáltat ki. Mérsékelt díj mellett ebédre és vacsorára előfizetések elfogadtatnak s az éttermen kívül is kiszolgáltattanak. Tisztelettel kéri ugy a helybeli mint vidéki közönséget, miként az itteni étkezés czélszerűsége és minden igényt kielégítő minősége felől meggyőződnie ne terheltessek.

Rejtélyes büntett.

Bestiális büntény színheije volt tegnapelőtt városunk környéke.

A Zákány felől kedden este Kaposvárra jövő nyolcz órai vegyes vonat mozdonyvezetője, Szücs, Kaposujlak körül gyanus sötét tárgyat vett észre a vágányon. Azonnal vészjelt adott, egyuttal a vonatot lehető legnagyobb erővel lassította, megállítani azonban kellő időre annál kevésbé volt képes, miután sötét volt s a gyanus tárgyat már csak az utolsó pillanatokban láthatta meg. A vonat ekként keresztülrohogott az alakon, mely, mint kitűnt, egy ujlaki polgárnak félig holt teste volt. A vonat személyzete fölvette a szerencsétlen embert s behozták Kaposba. A gép egyik kezét szakította el s feje összevissza volt törve, miután azonban Szücs gépész előadása szerint az esetkor három egyén futott el a színhelytől s a gépnek oly részén, mely a szerencsétlennel fejét megüthette volna, vérfolt nem látszott, természetesen a föltevés, hogy az illető egyént előbb fejbe verték s akkor dobták oda a vonat elé. Az illető polgár, kit Mózsnak hívtak, csak annyit hörgött, hogy: „Hor—hor—hor” s meghalt. Miután Horváth nevű sógorai vannak, kikkel hosszabb idő óta igen rossz viszonyban élt, — a nyomozás ez irányban indult meg. Mózsnak családosa ember volt s némi vagyonnal is bírt.

Lapunk zártakor utánnézésünkre hivatalos részről még a következő információkat kapjuk:

Az egyén neve Mózsz Ferencz. Ujlaki telkes gazda volt s közeloakonsága is mind ilyen. A gyanusított három egyént kihallgatták, s ezek egyhangulag azt vallják,

hogy a meggyilkoltal együtt mulattak az napon Kaposvárott, honnan Mózsnálknál egy órával előbb indult haza. Mondják, hogy Mózsz szívbeteg volt, talán e miatt esett el. Ez azonban valószínűtlen azért, mert a vonat személyzete ott látta őket mindhármukat a vasut mellett s a gépész kiáltására feleltek és úgy futottak be a sűrűbe. A vizsgálat folyamán egyuttal kiderült, hogy a félig-hulla fejével Kanizsa felé feküdt, ehhez képest a géperék a balkarját csapta el, feje ellenben a jobb füle tövében van beverve, s a jobbszeméből is csurgott a vér. — Az ujlaki előjáróság szerint a három vádlott, kiknek egyike Mózsz sógora, a másik kettő komája, mindig jó viszonyban élt a bűntett áldozatával. A magántanuk ellenkezőt állítanak.

NYILVÁNOS MONDANDÓ.

Kaposvár polgármesteri hivatala értesít, miként id. Folly József ur a következő levelet intézte a városi polgármesteri hivatalhoz:

Tekintetes polgármester ur!

Boldogult jó nőmet, gyermekeim anyját — ki 35 évekig volt személyem s családom jó anygala — az Isten magához szőlítá; enyhíti sulyos fájdalmunkat azon részvét s sok jó indulat, melyet minden rendű s rangu városi lakótársaim e szomorú alkalommal velem s családommal éreztetni kegyesek valának, — fogadják ezért családom részéről kijelentett hálás köszönetemet!

Ez alkalommal van szerencsém ide zárva 100 frtot küldeni, kérvén polgármester urat, hogy ezen összeget — jó nóm emlékére 25 kaposvári legszegényebb családok között egyaránt felosztani sziveskedjék.

Teljes tisztelettel vagyok stb.

Kaposvár, 1881. november 25.

Kész köteles szolgálja
ID FOLLY JÓZSEF.

A tanács e szives adományért köszönetet szavazott, s a felajánlott összeg kiosztása iránt azonnal intézkedett.

T. szerkesztő ur!

A folyó hó 26-án estve, t. N o b l József ur által, a Preiszner, kávéház mellék-helyiségében tartott felolvasás — a helybeli reformált egyház javára, 57 frtot jövedelmezett melyhez felül fizetéssel járultak:

Neuman Sándor és Inzelt Samu urak 4 frt 70 kr. egyenkint, továbbá Löw Mór ur 2 frt 70 kr, Grünhut Lajos és Eibenitz Ede urak 2 frt, id. Csorba Ede, Armuth Jakab, Weisz József és Miksa urak 1 frt 70 kr, H. J. ur 1 frt, Kohn Jakab, Madarász Andor, Luftszitz Gyula, ifj. Csorba Ede, Neuman Vilmos, Eckstein Márton, Berger Antal, Fried Adolf, Grünhut Manó, Svarecz Samu, Deutsch J., Weisz József, Roboz István, Evat József, Jaiteles Herman, Stein Manó, Psik Gyula és Weisz Rudolf urak 70 kr, Reinitz Gyula és Löw Sándor urak 50 kr, Fischer Lipót és Borovitz Adolf urak 40 kr, Wiener Bernát ur 30 kr, Borovitz Manoné urhölgy 20 kr, Noszlopy Gáspár ur 10 krral, — mely szives felül fizetésért az illetők, — valamint t. N o b l József ur a valóban élvezetdus estély rendezéséért, végre Preiszner Károly ur abbéli sziveségéért, hogy a jótékony czél iránti tekintetből a termet és világitást minden díj nélkül volt szives kiszolgáltatni: fogadják az alakuloban levő reformált egyház előjáróságának hálás köszönetét.

Kaposvár, 1881. november hó 28.

MADARÁSZ ANDOR,
gondnok.

NÉPGAZDA.

* **A vagyonbukások** napirenden vannak megyénk kereskedői és hasznobérlői között. A sok rokon és egyéb gyanus foglások valóságos esőmört keltenek a társadalmi viszonyok iránt. Néhány év előtt még szemlesütve jártak az emberek között, akiket könnyelműség vagy vétek tett tönkre. Ma már nevetve beszélnek nyilvános helyeken, hogy miként játszik ki a törvényt és a jóhiszemű hitelezőt. A társadalomnak eme megrontóit, ha nem itéli el a törvény, itélje el a közvélemény.

* **Halva született vasut** előmunkálataira kapott engedélyt a tabi kerület országos képviselője Fekete Lajos, mely a déli vasut szemesi állomásából kiindulva Őszöd,

Teleki, Köcsse, Igal és Szill községeken keresztül Dombóvárig építtetnék ki. Ha kevés volt a tisztelt képviselő urnak a követválasztás ára, erre a vállalatra ráköltheti minden pénzét; de azért ily szerencsétlen idea soha sem lesz testté.

— **Roboz István** ur, a „Somogy” szerkesztője istállójában gyönyörű fajtehén áll. E kiváló szép állat gróf Zichy Ödön ismert jeles tehenészetéből került oda.

* **A biztosításokról** általában, különösen pedig az itt Kaposvárott gomba módra szaporodó biztosítási ügynökségekről lapunk közlelbi száma szakavatott tollból, közleményt hoz. Előre is figyelmeztetjük erre olvasóinkat.

SZORAKOZÁS

Levelék egy nőhöz.

— Bayaderához. —

Asszonyom!

A szerkesztő értesít, hogy ön kész volna rajzokat adni a „Népjog” részére a női társaságokból, a melyekben mozog, ha valaki viszont a kaposi és somogyi férfitársaságokról írna előbb — valamit. Felszólított a szerkesztő arra is, hogy legyen én az a „valaki,” a ki azt a „valamit” megírom.

Nos, hát én elszántam magam és hallgatók rá. Fölveszem a tollat. Ha az enyimek nem is, meg vagyok győződve, hogy az Ön rajzai pompás élvezetet fognak szerezni a „Népjog” olvasóinak. Az enyimek érdeme az lesz, hogy amazok mellé szolgáltatni fognak egy kis hátkeretet.

Tekát írni valamit a társadalom köréből. Hogyan is kezdjem csak?

Kissé gondolkozom.

Van-e is hát nálunk voltaképpen társadalmi élet?

Gyakran emlegetjük azokat a régi jó időköt, mikor még Magyarország tejjel-mézzel folyó mese-ország volt, az emberek úgy szerették egymást, mintha csupa tejtestvérek lettek volna.

Emlegetjük és alig akadunk nyomára annak a dárídós életnek.

A vendéglátó gazda kiszedette a négy kerekét a szekérből. Ugy marasztotta a vendéget magánál. A merre szem fordult, rózsás kedvet, vig arcokat látott. A tágas udvarok, oszlopos tornácok visszhangzottak a zeneszótlól, sarkanytu pengéstől. Deli legények rakták a táncot kedves leányzókkal, és öblös kupa mellett tisztos öregek dalolták a szivderítő nótákat. Csüngős négy ló, a mezőn való cicázás, a zálogos játék, meg a rojogós, friss pogácsa, no meg jó bor kevés gazda portáján hiányzott, valahányszor a munkára rendelt hat nap után vasárnap érkezett. Szomszédok, atyafiak, ismerősök és jó barátok összejöttek és együtt töltötték szabadóráikat, egymáshoz vonták őket a szivők. A vendég a mint kikászolódott a kocsirol, először is ölelkezett, csókolódzott, megnézte a gazda büszkeségét: a három kese csikót, vagy a zöldes kert, azután beült a kis ablakos, mestergerendás szobába összehordott hetet-havat; a hazáról, a világról, önmagáról és mindenféle nemzetiségéről annyi mondani valót talált, hogy végül hossza nem volt. Arra bizony egyikük sem gondolt, hogy a vendégszeretetet szemfényvesztéssel nagyobbítsa. Sürgés-forgás volt a háznál, veszedelem fenyegette a szárnyasokat és a gazdaasszony hol kifutott, hol befutott, fáradt izzadt, hanem azért senki sem iparkodott olyant adni, a mije nem volt. És így megesezt a „hegyen-völgyön lakodalom” mindig a nélkül, hogy a gazda valami kárát vallotta volna.

De nini, hiszen én a multakról beszélek. A régi jó idöket azonban most már hiába keressük. Eltűntek a sarkanytus, aranybojtos csizmával és azokra a hegyesre kifestett magyaros bajszokkal együtt, eltűntek örökre!

Hirtelen, váratlanul az egész országot felforgatta egy rettenetes vihar. Mire az ég újra kiderült s a jóságos Isten szeme lenézett ránk a magosból, — kő kövön nem maradt, emberek, szokások, viszonyok, erkölcsi és vagyoni állapotok mind megváltoztának. Az idegen eljön messze földről, hogy megcsodálja a magyarok híres vendégszeretetét, társadalmi életünk élénkségét, — és csalódással tér vissza: nem talál semmit, csak pusztát, sivár, nagyvilági egyhanguságot, mely egy mákszemnyit alig különbözik más modern államok nyomorúságaitól.

Igen! Általános és jogos a panasz, hogy Magyarországon nincs társadalmi élet. Sem a fővárosban, sem a vidéken. „Van van!” kiáltják minden oldalról. De én azt állítom, hogy nines.

Nem mulik el nap a nélkül, hogy a vidéken bált, hangversenyt, egyleti és jótékony mulatságot, tombolát, szini előadást, közvacsorát stb. ne rendeznének és az újságok tele vannak neveivel, a kik a társadalmi mozgalmakban részt vettek. És mégis: nincs

társadalmi életünk! Ami van, az csak beteges láz. Rohanunk a saját veszedelmünkbe vakon, mint az esti lepke a gyertyalángba. Feledni akarjuk gondjainkat, reméljük, hogy könnyebbé válik egyik vállunkon az élet terhe, ha a másikra is rakunk valami czipelési valót. Olyanok vagyunk, mint az az ember, kimegegetvén a nyelvét, az ujját is megegeti, hogy az első seb ne fájjon nagyon.

A társadalmi élet tökéletesen meglazult. A középosztály elzárkózik, magának él, a saját belső bajaival bibelődik. A kik pedig ott rajzanak a fölcsinen, azoknak egy része csupán üres csillogásra vágyik, más része viszont csak azért veti föl a fejét a habok fölé, hogy a világ észre ne vegye, hogy a lábai már hinárban vergődnek a habok alatt.

A társadalmi élet legerősebb kapasa az összetartás. Ennek sok feltétele van, úgy mint egyenlő vagy arányos műveltség, kölcsönös rokonszenv, egyéni függetlenség; de első feltétele az összetartásnak még is az, hogy ne járjon áldozattal. Mihelyt A-nak áldozatba kerül, hogy B-vel fürdőbe menjen, kénytelen visszavonulni, vagy — elbukik. Társadalmi életünk hanyatlásának tehát legfőbb oka az, hogy nálunk minden társadalmi mozgalom pénzbe kerül. Ha valamit rendezni akarnak, első az aláírási iv; azután következik a varrónő, a ruhakereskedő, a czipész, s a különféle szállítók egész sora. A mulatság napja szerencsésen felvirad... és gyönyörűen leáldozik. A papa sok sört ivott, a mamának elrontotta a gyomrát az édesség, a kisasszonyok pedig halálosan rongyosra táncolták az öven forintos ruháikat — jó volt, kitűnő volt minden; hanem azért legközelebb mégis otthon maradnak; mert nem győzik a sok kiadásokat.

Ime itt a seb, ez a betegség! Nem tudunk azzal megelégedni, a mink van; magunkra akgatjuk a pávatollakat, s úgy megyünk föl a húság vásárára. Mindegyikünk többnek akar látszani; a kis városi gyógyszerész nem megy el a bódé-színházba, mert nem kapott fontos jegyet mint az ispáné. És ez így tart szakadatlanul. A versengés megöl minden egyetértést. A társas összejövetelek álarozos estélyekhez hasonlítanak: senki sem köteles megismerni a másikat, ha nem akarja. Volnánk eszesebbek, gyarlóságaink iránt kevésbé elfogultak és műveltebbek, bizonyára nem kellene a régi jó idök után sóhajtozni. Igazi szerencsétlenség nálunk az a megrögzött tévedés, hogy a társadalmi élet hullámain csak az tarthatja fenn magát, kinek sok pénze van. A társas összejövetelek ellenkezőleg éppen az által válnának a lélek balzsamává, ha pénz nélkül jöhetnének létre. A legtöbb család nehéz munkával keresi kenyerét, a hivatalnokok, iparosok, kereskedők, közbirtokosok stb, nagy legiója bizonyíthatja, hogy nekik a társas együttélés örömei nem időtöltésül, hanem üdülésül szolgálnak.

Ejh, de én már megint kizökkentem a kerékvágásból. Ma igen is borongós, bús vagyok. Nem tehetek róla — úgy veszem észre, ez már t e r m é s z e t e m. A viszonyok tetek azzá. Nem is tudok tán rajt változtatni soha.

Kérem önt, asszonyom! — mondjon ön szebb témát, és jobbat én nálam.

CENSOR.

A szobamadarak tartása.

Jó és ezélszerű kalitka, kellemes tartózkodási hely, kellő tisztaság, jó és természetének megfelelő eledel: ez a főfeltétel, hogy madarat jó korban tarthassunk.

1. A ki madarait soká jó egészségben akarja látni, adjon nekik lehetőleg annyi soly minőségű eledelt, a melyet természetük megkíván s ovakodjék olyanokra kényszeríteni, melyet szervezetüknél fogva el nem tűrhetnek. Ne adjon madarainak régi, kellemetlen, penészes szagu vagy erjedésbe átment eleséget.

Hogy madaraink naponkint énekeljenek, adjuk nekik csak egy napra elegendő eledelt, ez által azt nyerjük, hogy mindennap fogjuk kiüritve látni az eledeltartót s mindennap újjal szolgálhatunk nekik, és nem fogják magukat túlterhelni.

2. Ne használjunk oly eleséget, mely eczet, bors vagy egyéb erősszagu anyagok közelében állott.

3. Naponkint tisztítsuk a kalitkát a szenny és szétszórt eleségtől, tiszta és száraz homokkal behintvén az ekkép kitisztított kalitka alapzatát. Legjobb homok a hegyek közt levő erdőkben található.

4. Gondoskodjunk friss, tiszta vízről, és pedig arra legyen gondunk, hogy a madarak külön ivóvíz és külön fürdőkészletekkel rendelkezzenek. Minkét ezekre jelesen készült eszközök esékély árért kaphatók.

Az okos állatkák rögtön fogják tudni bővebb utasítás nélkül a két eszköz rendeltetését.

5. A kalitkát többször szellőzzük, továbbá a szobát is, óvakodjunk azonban a légvo-

nattól, mely a madarat néhány perez alatt fönkre képes tenni.

6. A madarat sohasem hagyjuk a nap sugarainak kitéve, sem pedig ne tartjuk őket télen nagyon fűtött szobában.

7. Ne fárasztuk madarainkat nehéz dallamok vagy művészi dolgok betanítása által.

8. Adjuk ma arainknak az ugynevezett egyetemes eledelt. Ez a következőkből áll: Vesszünk százaz zsemlet, azt porrá törve összekeverjük hangyatojás és lisztféreggel, az egészet hígított tejjel leöntjük s adjuk oly madarainak, melyek a szabadban rovarokkal stb. táplálkoznak.

CSIP-CSUP.

Főirat: „Én nálam, Baczor Ferencz unál ma balesztély fog tartatni.”

Egy öreg asszony szamarakat hajtott a vásárra. „Hova, hova szamarak anyja?” — kérdi csufolkodva a diák. — „A vásárra megyek fia m” — felel harag nélkül az anyóka.

Talány.

Mi ez? $\frac{2}{4}$ $\frac{k}{n}$

Had r ó nem $\frac{1}{2}$ az $\frac{seg}{1}$ től.

„Adjon kend nekem egy juhot, hadd legyen nekem egygyel több, mint kendnek.” — „Kend adjon nekem egyet s akkor nekem kétszer annyi lesz, mint kendnek” — mond a másik.

Melyiknek hány juha volt?

Szerk. üzenet.

G M szk. Mint megmondottuk Másképp nem lehet. y. helyben lsten híreben nem hirdetünk. Tessék a díjat, és pedig a kiadó-hivatalhoz, beküldeni.

G. D. A telefon-történet is megjött. Sorát ejtjük. Köszönet.

N. I. Ifj. Csorba Ede.

„Megyei Lapok”. Sikert a vállalatához! — Tőlünk kissé távol esik a hely.

„Málcsikához”. Mást kérünk.

Vaiszlói Közlötett.

Sz. s. Gyr. Magunkévá tettük s készséggel támogatjuk.

B. b. bpst. Ugy lett.

Pár oló. mrel. A terv kivitele csak némi halasztást szenvedett.

dr. M. Gy. bpst. A kettő nem vág össze. Másképp szeretnék.

V. hlyb. Epen nem közérdekű. Az i lető lapunknak nem munkatárs.

Komoródi. Bevált.

Felelős szerkesztő:

Krátky János.

F ő m u n k a t á r s : SZALAY KÁROLY.

NYILT-TÉR. *)

Ezennel tudatjuk a nagyérdemű biztosító közönséggel, miszerint **Löwy Dávid** ur, eddig utazó-ügynökünk, más intézet s z o l g á l a t á b a lépett, így intézetünkkel való minden összeköttetése megszűnven, nevezett ur birtokában lévő meghatalmazásunk érvénytelenül vált és ilyennek nyilvánítjuk azon megjegyzéssel, hogy **Löwy Dávid** ur részünkre többé biztosításokat eszközölni, p é n z e k e t felvenni jogosultsággal nem bír.

Kaposvár, 1881. november hó 30-án.

A trieszti általános biztosító társaság

(Assicurazioni Generali)

kaposvári főügynöksége

Fleischman Jónás s. k.

*) E rovatban közöltekért nem vállal felelőséget a Szerk.

65. szám.

Kaposvár város polgármesterétől

k. v. n. gy.

Pályázati hirdetés.

Kaposvár város képviselő testülete közgyűlésének f. é. 65. szám alatt hozott határozata folytán az 1882 ik év január hó elején 800 frt évi javadalmazással egybekötött adó ellenőri állomás rendszeresítettik — melyre ezennel pályázat hirdettetik azzal, hogy az ezen állomásra pályázni kívánók okmányokkal felszerelt folyamodványait f. évi december hó 15-ig a városi polgármesteri hivatalhoz beküldjék; megkivántatik, hogy pályázó a jegyzői összes teendők s különösen az adókezelés minden ágában teljes ösmerettel birjon és erkölcsi magaviselete kifogástalan legyen.

Kelt Kaposvár r. t. város képviselő-testületének 1881. évi november hó 21-én tartott közgyűléséből.

Szabó,

polgármester.